

Svébořice, zaniklá farní obec s kostelem v bývalém vojenském prostoru Ralsko, která stávala v nivě při horním toku Svébořického potoka.

Poměrně rozlehlá vesnice se rozkládala po obou březích potoka a souběžné cesty (jejíž trasu více méně zachovává dnešní lesní asfaltová cesta s počátkem v Mimoni a končící na rozcestí u pomníku gen. Sochora). Na východním okraji nad rybníkem stával poutní kostel Nanebevzetí Panny Marie zničený v roce 1948. Místo je sice za oplocením obory, ale pro zdatného turistu, který použije blízké přelezky se naskytne jedinečný pohled na zbytky obce.

Z Mimoně vedla do Svébořic poutní cesta lemovaná 15 výklenkovými kaplemi s vyobrazením růžencových tajemství.

Svébořice vznikly při důležité prastaré cestě z Čech do Žitavy. První zmínka o vsi (v té době již farní) pochází z roku 1325, kdy ji Soběhrd ze Strakor prodal bratrům Václavovi, Janovi a Benešovi z Vartenberka. Ti ji připojili k děvínskému panství. 1444 byla dobyta Vartemberkova tvrz Rybnov a spálena tvrz ve Stvolínkách, byla vypálena tvrz Milčany u

České Lípy a města Žandov, Česká Kamenice a Osečná. Snad byl zbořen hrad Stohánek u Mimoně, dále snad i tvrz Svébořice u Mimoně. Svébořice, s výjimkou krátké epizody v 1. pol. 15. stol., kdy náležely k dočasně oddělenému panství Stohánek, patřily k Děvínu až do poloviny 17. stol. kdy se spolu s ním staly součástí mimoňského panství.

Svébořice náležely k větším obcím tohoto regionu, v době 1. republiky měly přes 140 domů a přes 600 obyvatel (z toho kolem 30 Čechů). Od roku 1902 zde fungovala poštovní stanice, roku 1922 bylo zavedeno elektrické osvětlení, v roce 1928 zřízena soukromá autobusová linka do Mimoně a roku 1931 byly připojeny k telefonní síti.

Pozůstatky domů, přestože byly téměř zničeny svébořickou střelnicí určenou pro pěchotní zbraně a palubní zbraně obrněných vozidel pěchoty, jsou dodnes zachovány i když na první pohled nejsou patrné. Západní konec vsi každopádně zcela zplanýrován. Dnes působí místo bývalé vsi dojmem malebné lučinaté hodně podmáčené nivy.

Západně od bývalé obce v místech, kde byla převážně původní pole místních zemědělců

vznikla po příchodu sovětských vojsk jedna z nejrozsáhlejších střelnic motorizované pěcho-

ty. Dodnes už zčásti rozpadlé objekty dávají obraz náročného výcviku pozemních vojsk. Na střelnicích, které byly po obou stranách cesty, se vystřílely tuny munice ráže 12,7 a 14,5 mm z kulometů vozidel pěchoty, a z jejich kanonů byl vystřelen bezpočet reaktivních kumulativních střel ráže 73 mm a tříštivých střel téže ráže. Pěchota zde vystřílela nejvíce protitankových střel RPG-7 všech jejich modifikací jak cvičných tak i ostrých ze všech střelnic v Ralsku.

RPG 7 1

bojové vozidlo pěchoty s kanonem 73 mm

protiletadlový komplet 9K33

Zajímavý návrh na využití části území podal ředitel liberecké zoologické zahrady dr. Janeček a vedoucí katedry geografie na Technické univerzitě v Liberci RNDr. V. Poštolka. Podle nich by měla být na místě bývalé vojenské střelnice Svěbořice zřízena chovná stanice pro ohrožené druhy zvířat, např. i pro nosorožce. Tento návrh byl komisí ekologické sekce NATO vybrán při jednání v Berlíně k realizaci, avšak nebyl realizován, protože ho náš stát výrazně nepodpořil.

Objevil se reálnější plán, a to na chov jelení zvěře na ploše 3 800 hektarů. Je to nesporně největší obora v celé republice, která sahá od Kuřívod až k Svěbořicím.

©Občanské sdružení Český svět-Ralsko

Ve středověku se v okolí dobývala železná ruda. Nyní se zde těží – nezákonně hliník a železo z munice ukryté v zemi. Na střelnici lze také, mimo munice, najít zkameněliny mořských mlžů tato činnost není doporučována.

Mezi vsí resp. usedlostí Nový Dvůr a obcí Svěbořice začaly vznikat, po příchodu sovětských vojsk, kasárenské celky 130. protiletadlového raketového pluku. 130. ZRP byl zřejmě vybavený protiletadlovými raketovými komplety 9K33 "OSA" (SA-8b Gecko) a spadal pod velení 18. GvMSD.

Informační centrum Ralsko

Informační centrum

Zaniklé obce v Ralsku

S V Ě B O Ř I C Ě
(Schwabitz)

Připravil: Václav Bilický

Vydalo město Ralsko